

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3967/2019
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгослав Димитријевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Момчило Ковачевић, адвокат из ..., ради заузећа гробне парцеле, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 6342/18 од 17.05.2019. године, у седници већа одржаној 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 6342/18 од 17.05.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 10/18 од 27.04.2018. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље према туженом и утврђено да је тужени заузео део гробне парцеле на сеоском гробљу у селу ..., чији је носилац права трајног коришћења тужиља, и то део са западне стране који служи тужиљи за обављање верских обреда-паљење свећа постављањем бетонског парапета и алуминијумске оградe у ширини од 0,30 м, дужине 1,5м² и обавезан тужени да описани део непокретности преда у државину тужиљи, с тим што ће најпре са исте да уклони део оградe са источне стране своје парцеле у ширини од 0,30 м, у дужини од 5 м, тако да између надгробног споменика тужиље и новопостављене оградe и парапета буде простор у ширини од 0,60 м, дужине 5 м. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка исплати износ од 186.200,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 6342/18 од 17.05.2019. године, првим ставом изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је другим ставом изреке, одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је тужени заузео део гробне парцеле на сеоском гробљу у селу ..., чији је носилац трајног коришћења тужиља, и то део са западне стране који служи тужиљи за обављање верских обреда-паљење свећа постављањем бетонског парапета и алуминијумске оградe у ширини од 0,30 м, дужине 1,5м² и обавезан тужени да описани део непокретности преда у државину тужиљи, с тим што ће најпре са исте да уклони део оградe са источне стране своје парцеле у ширини од 0,30 м, у дужини од 5 м, тако да између надгробног

споменика тужиље и новопостављене оgrade и парапета буде простор у ширини од 0,60 м, дужине 5 м. Другим ставом изреке, обавезана је тужиља да туженом на име парничних трошкова исплати износ од 128.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП, у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 87/18), на чију примену упућује члан 506. став 2. ЗПП, па је нашао да је ревизија дозвољена и неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Неосновани су ревизијски наводи о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. у вези са чланом 383. и 394. ЗПП, јер је на основу члана 394. став 1. тачка 4. ЗПП, другостепени суд овлашћен да преиначи првостепену пресуду без отварања главне расправе ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Нису учињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у вези члана 231.ЗПП, као ни друге повреде у поступку пред другостепеним судом, јер другостепени суд није погрешно применио коју од одредаба овог закона, а што је могло утицати на доношење правилне и законите одлуке. Осим тога, у поступку пред другостепеним судом нису учињене ни битне повреде из члана 374. став 2. тачка 6., 8., 10. и 11. ЗПП на које се тужиља у ревизији паушално позива.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су корисници гробних парцела, које су добили на коришћење без накнаде и без плаћања закупнине од МЗ ... на сеоском гробљу у селу Наведене гробне парцеле се граниче, с тим да их дели пут који служи за приступ гробним местима. Парцелација гробног места чији је корисник тужени вршена је од стране лица које је у МЗ у ... задужено за мерење и омеђивање гробних места према унапред одређеним критеријумима, након чега је тужени оградио своје гробно место. Након ограђивања гробне парцеле од стране туженог, тужиља не може да приђе са западне стране парцеле до споменика својих родитеља и по верским и месним обичајима запали свеће. Оценом налаза и мишљења судског вештака геодетске струке и допунских налаза и мишљења, гробне парцеле нису нумерисане, нити су у катастру уписане по бројевима и димензијама и утврђена је површина и димензије гробних места парничних странака, у мерама ближе наведени у налазу. Гробне парцеле тужиље и туженог се налазе на међусобном одстојању од 0,30 метара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да гробне парцеле које користе тужиља и тужени не излазе из оквира додељених површина, али да постоји заузеће гробне парцеле тужиље од стране туженог, чиме је тужиља онемогућена да пали свеће у складу са верским обичајима и месним приликама, због чега је тужбени захтев усвојен.

Другостепени суд је, имајући у виду да наведени простор за који тужиља тврди да је тужени постављањем оgrade заузео, представља простор између гробних парцела

парничних странака, а не парцелу-гробно место тужиље, тужбени захтев одбио као неоснован са образложењем да се на простору између гробних места не може стећи право својине у смислу Закона о сахрањивању и гробљима, због чега нема места постављеном тужбеном захтеву тужиље за заузеће исте.

По оцени ревизијског суда, правилно је становиште другостепеног суда о основаности тужбеног захтева.

Одредбом члана 3. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ број 72/11, 88/13, 105/14, 104/16, 108/16, 113/17,95/18, 153/20), прописано је да су у јавној својини природна богатства, добра од општег интереса и добра у општој употреби, за која је законом утврђено да су у јавној својини, ствари које користе органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, установе, јавне агенције и друге организације чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и друге ствари које су, у складу са законом, у јавној својини. Чланом 10. став.2 истог закона је прописано да се добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу овог закона, сматрају оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мост и тунел на јавном путу, прузи, улици, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др).

Одредбом члана 4. став 1. Закона о сахрањивању и гробљима („Сл. гласник СРС“ бр. 20/77, 24/85, „Сл. гласник РС“, 53/93 ... 84/2013) прописано је да се гробљем, у смислу овог закона, сматра земљиште које је одговарајућим урбанистичким планом или одлуком скупштине општине одређено за сахрањивање умрлих, а да се урбанистичким планом или одлуком из става 1. овог члана, утврђују локација и урбанистичко-технички услови за подизање објеката неопходних за вршење погребне делатности (мртвачнице, продавнице и други објекти), комуналних уређаја и инсталација, спољних и унутрашњих саобраћајница, за одређивање гробних места, за изградњу гробница, других спомен објеката и за подизање споменика (став 2.).

Члан 17. истог закона је прописано да организација удруженог рада која врши послове погребне делатности и уређивања и одржавања гробља или месна заједница којој је поверено вршење тих послова даје на коришћење гробна места (парцеле) под условима и на начин утврђен одлуком скупштине општине (став 1.), а ставом 2. да се гробно место (парцела) које је дато на коришћење не може се стављати у правни промет, док је чланом 21. став 1. прописано да се уређивање и одржавање гробља врши сагласно условима које одлуком утврђује скупштина општине.

Супротно ревизијским наводима, према оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак другостепеног суда да тужбени захтев у овом случају није основан. Наиме, простор за који тужиља тврди да је тужени постављањем ограде заузео, представља пролаз између гробних парцела на којима парничне странке имају право трајног коришћења. Као такав, наведени простор је саставни део сеоског гробља, које у смислу наведених одредаба материјалног права спада у категорију јавних добара у општој употреби на којима се не може стећи право својине. Стога је, а имајући у виду садржину тражене правне заштите, тужбени захтев правилно одбијен као неоснован, а наводи тужиље о погрешној примени материјалног права оцењени као неосновани. Осим тога, имајући у виду да се гробне парцеле тужиље и туженог налазе на међусобном одстојању од 0,30 м, да постоји слободан пролаз између истих, тужиља

није онемогућена да гробно место користи под условима и на начин утврђен одлуком надлежног органа, у овом случају Месне заједнице ...

Ревизијским наводима којима се указује на налаз и мишљење судских вештака геодетске струке, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, што није ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић